# Bijlagen maatregelen financieel gezonde toekomst

# Inhoud

**Bijlage 1. Overzicht gehonoreerde maatregelen** ..... 4

**Bijlage 2. Financieel technische maatregelen** ..... 7

**FT01 Brandverzekering** ..... 8

**FT02 Onvoorzien verlagen** ..... 9

**FT03 Verlagen exploitatiebudget duurzaamheid** ..... 10

**FT04 Afschrijvingstermijn gebouwen aanpassen** ..... 11

**FT06 Structureel vervallen uitvoeringsagenda** ..... 12

**FT07 Verlagen budget inspecties kinderopvang** ..... 13

**FT08 Gemeentelijke re-integratiemiddelen** ..... 14

**FT09 Verlagen budget woonvoorzieningen** ..... 15

**FT10 PGB WMO** ..... 16

**FT11 PGB Jeugd** ..... 17

**FT13 Projectfinanciering grex** ..... 18

**Bijlage 3. Beleidsmatige maatregelen** ..... 20

**BA01 Taakstelling ambtelijk apparaat** ..... 21

**BA04 Cultuur Kunstwerk!** ..... 22

**BA07 en BA08 Zevenaar Doet** ..... 23

**BA09 Maatschappelijk werk op school** ..... 24

**BA10 Hernieuwd beleid kinderopvang SMI** ..... 25

**BA13 Taakstelling RSD** ..... 29

**BA14 Huishoudelijke ondersteuning** ..... 30

**BA15 Huishoudelijke ondersteuning Was- en strijkservice gelijk aan HHM normenkader** ..... 32

**Bijlage 4. Inkomstenverhogende maatregelen** ..... 35

**IVA Oplegger inkomstverhogende belastingmaatregelen en kostendekkende tarieven** ..... 36

**IVB Aanvullende bredere beschouwing** ..... 38

**IV04 Huwelijken** ..... 43

**IV05 Toeristenbelasting** ..... 44

**IV06 Gehandicaptenparkeerkaarten** ..... 46

**IV07 Lijkbezorgingsrechten** ..... 47

**IV08 Rioolheffing** ..... 48
**IV09 Omgevingsleges** ..... 49
**Bijlage 5. Niet gehonoreerde maatregelen** ..... 50
**BA02 Verlagen budget wegen** ..... 52
**BA03 Verlagen budget groen** ..... 53
**BA05 Verlagen budget VTE** ..... 54
**BA06 Mantelzorgwaardering** ..... 55
**FT05 Sportbeleid combinatiefunctionarissen** ..... 56
**IV01 en 2 OZB** ..... 57

# Bijlage 1. Overzicht gehonoreerde maatregelen

| Nr | PR | Omschrijving | Toelichting | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| FT1 | 0 | Brandverzekeringen | Nieuw initiatief van de VNG om collectief tegen brand te verzekeren | 0 | 150,000 | 150,000 | 150,000 |
| FT2 | 0 | Onvoorzien | Verlagen budget onvoorzien naar € 1 | 25,000 | 25,000 | 25,000 | 25,000 |
| FT3 | 0 | Exploitatielasten duurzaamheid | Vervallen exploitatiebudget voor extra duurzaamheidsimpulsen | 90,000 | 90,000 | 90,000 | 90,000 |
| FT4 | 0 | Verlengen afschrijvingstermijnen | Afschrijvingstermijn van gebouwen verlengen van 40 naar 50 jaar | 550,000 | 550,000 | 550,000 | 550,000 |
| FT6 | 6 | Samenkracht en burgerparticipatie | Vervallen budget uitvoeringsagenda in 2025 structureel verwerken | 286,500 | 286,500 | 286,500 | 286,500 |
| FT7 | 6 | Samenkracht en burgerparticipatie | Verlagen budget inspecties kinderopvang naar realisatie 2024 | 25,000 | 25,000 | 25,000 | 25,000 |
| FT8 | 6 | Arbeidsparticipatie | Besparing re-integratie middelen | 0 | 150,000 | 150,000 | 150,000 |
| FT9 | 6 | Hulpmiddelen en diensten (WMO) | Verlagen budget woonvoorzieningen naar realisatie eerdere jaren | 130,000 | 130,000 | 130,000 | 130,000 |
| FT10 | 6 | PGB WMO | Verlagen begroting op basis van realisatie 2024 | 150,000 | 150,000 | 150,000 | 150,000 |
| FT11 | 6 | PGB Jeugd | Verlagen begroting op basis van realisatie 2024 | 150,000 | 150,000 | 150,000 | 150,000 |
| FT12 | 8 | Volkshuisvesting (GREX) | Invoeren projectfinanciering | 225,000 | 225,000 | 225,000 | 225,000 |
| | | | **Totaal financieel technisch** | **1,631,500** | **1,931,500** | **1,931,500** | **1,931,500** |

| Nr | PR | Omschrijving | Toelichting | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| BA1 | 0 | Personeel | Taakstelling ambtelijk apparaat | 100,000 | 100,000 | 100,000 | 100,000 |
| BA4 | 5 | Cultuurpresentatie | Verlagen bijdrage aan Kunstwerk (Musiater) | 35,000 | 35,000 | 35,000 | 35,000 |
| BA7 | 6 | Samenkracht en burgerparticipatie | Zevenaar Doet anders inrichten | 125,000 | 125,000 | 125,000 | 125,000 |
| BA9 | 6 | Samenkracht en burgerparticipatie | School maatschappelijk werk structureel opnemen | -230,000 | -230,000 | -230,000 | -230,000 |
| BA10 | 6 | Samenkracht en burgerparticipatie | Hernieuwd beleid Sociaal Medische Indicatie | 110,000 | 165,000 | 165,000 | 165,000 |
| BA11 | 6 | Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO | Versnelling transitie sterke lokale toegang | -150,000 | -150,000 | -150,000 | -150,000 |
| BA13 | 6 | Arbeidsparticipatie | Brede taakstelling RSD | 0 | 0 | 250,000 | 250,000 |
| BA14 | 6 | Huishoudelijke hulp (WMO) | Verschillende maatregelen die tot een besparing leiden | 35,000 | 170,000 | 205,000 | 240,000 |
| BA15 | 6 | Huishoudelijke hulp (WMO) | Was- en strijkservice in aansluiting op normenkader huishoudelijke ondersteuning 2025 | 0 | 360,000 | 485,000 | 485,000 |
| BA16 | 6 | Jeugdhulp met verblijf regionaal | Door betere toegang minder verwijzigen naar verblijf | 650,000 | 1,150,000 | 1,650,000 | 2,150,000 |
| | | | **Totaal beleidsmatige aanpassingen** | **675,000** | **1,725,000** | **2,635,000** | **3,170,000** |

| Nr | PR | Omschrijving | Toelichting | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| IV3 | 0 | Parkeerbelasting | Verhogen parkeerbelasting naar niveau omliggende gemeenten | 300,000 | 300,000 | 500,000 | 500,000 |
| IV4 | 0 | Huwelijken | Verhogen kostendekkenheid op basis omliggende gemeenten | 10,400 | 10,400 | 10,400 | 10,400 |
| IV5 | 3 | Economische promotie | Verhogen toeristenbelasting naar niveau omliggende gemeenten | 62,000 | 106,000 | 150,000 | 194,000 |
| IV6 | 6 | Gehandicapten parkeerkaarten | Verhogen kostendekkenheid en naar niveau van omliggende gemeenten | 6,000 | 13,000 | 20,000 | 27,000 |
| IV7 | 7 | Lijkbezorgingsrechten | Verhogen kostendekkenheid naar niveau omliggende gemeenten | 13,000 | 13,000 | 13,000 | 13,000 |
| IV8 | 7 | Riolering | Kostendekkendheid tarieven (andere regelgeving BTW) | 204,000 | 408,000 | 612,000 | 816,000 |
| IV9 | 8 | Omgevingsleges | Verhogen kostendekkenheid naar niveau omliggende gemeenten | 233,000 | 233,000 | 233,000 | 233,000 |
| | | | **Totaal inkomstenverhogend** | **828,400** | **1,083,400** | **1,538,400** | **1,793,400** |
| | | | **Totaal besparingen** | **3,134,900** | **4,739,900** | **6,104,900** | **6,894,900** |

| Openstaande onderzoeken | |
|---|---|
| IV | Reclamezuilen |
| BA | Onderzoek indexering en bijdrage grote subsidiepartijen |
| BA | Onderzoek naar bijdragen gemeenschappelijke regelingen |

# Bijlage 2. Financieel technische maatregelen

## FT01 Brandverzekering

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | FT1 | | | |
| Domein | Bedrijfsvoering & Dienstverlening | | | |
| Programma | 0 | | | |
| Taakveld | 0.8 Overige baten en lasten | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Collectieve brandverzekering | | | |
| Voorstel inhoudelijk | De VNG is een initiatief gestart om als gemeenten collectief de brandverzekering te organiseren. Via een deelname aan het risicobeheerfonds leggen gemeenten hun premie in een aparte entiteit in. Vanuit deze entiteit worden brandschades vergoed en afgehandeld.<br><br>Dit initiatief start waarschijnlijk vanaf 2027. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Dit is een financieel technische maatregel. Wij verwachten geen negatief maatschappelijk effect. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 0 | € 150.000 | € 150.000 | € 150.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 0** | **€ 150.000** | **€ 150.000** | **€ 150.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>Wij hebben een berekening ontvangen als wij deel zouden nemen. De jaarlijkse kosten zullen daarmee dalen met € 150.000. Als er een brand is, dan zal het eigen risico wel hoger zijn. | | | | |

## FT02 Onvoorzien verlagen

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Bedrijfsvoering & Dienstverlening | | | |
| Programma | 0 | | | |
| Taakveld | 0.8 Overige baten en lasten | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlagen van de post onvoorzien | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Wij verlagen de post onvoorzien van € 25.000 naar € 1.<br>In de gemeentewet en onze financiële verordening 2025 staat dat een post onvoorzien is opgenomen in de begroting. In de wetgeving is de hoogte niet vastgelegd. Daarom ramen wij slechts nog € 1. Daarmee voldoen we aan de wetgeving en onze eigen verordening. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Dit is een financieel technische maatregel. Wij verwachten geen negatief maatschappelijk effect. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 25.000 | € 25.000 | € 25.000 | € 25.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 25.000** | **€ 25.000** | **€ 25.000** | **€ 25.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten** | | | | |

## FT03 Verlagen exploitatiebudget duurzaamheid

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Maatregelnummer | FT3 | | | |
| Domein | Fysiek domein | | | |
| Programma | 7 | | | |
| Taakveld | 7.4 Milieubeheer (Duurzaamheid) | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlagen exploitatiebudget duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Het structurele budget voor duurzaamheidsmaatregelen binnen bestaande exploitatiebudgetten met € 90.000 laten vervallen.<br><br>Het Klimaatplan "Op weg naar een klimaatneutrale organisatie" vormt de basis voor de verduurzamingsopgave van de eigen organisatie van gemeente Zevenaar. Het plan biedt een overzicht van de huidige situatie, doelstellingen, maatregelen en tijdlijnen. De uitwerking van het plan wordt in de zomer van 2025 voorzien. Daarop vooruitlopend is voor duurzaamheidsmaatregelen binnen de bestaande exploitatiebudgetten aanvullend € 33.000 in 2024, oplopend naar € 67.000 in 2025 tot € 100.000 structureel vanaf 2026 beschikbaar. De praktijk is dat tot nu toe voor € 3.500 aanspraak op dit budget gedaan is. We verwachten dat ook in de toekomst slechts een beperkt deel van het beschikbare budget nodig zal zijn om de duurzaamheidsmaatregelen van de eigen organisatie te kunnen realiseren mede omdat hier ook andere budgetten voor ter beschikking zijn. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | De gemeente Zevenaar hecht veel waarde aan verduurzaming, Met het klimaatneutraal maken van de eigen organisatie geeft de gemeente invulling aan de voorbeeldfunctie. We verwachten vooralsnog dat de benodigde maatregelen binnen de hiermee beschikbare budgetten gerealiseerd kunnen worden. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 90.000 | € 90.000 | € 90.000 | € 90.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 90.000** | **€ 90.000** | **€ 90.000** | **€ 90.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten** | | | | |

## FT04 Afschrijvingstermijn gebouwen aanpassen

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Fysiek en Bedrijfsvoering & Dienstverlening | | | |
| Programma | Diversen | | | |
| Taakveld | Diversen | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Afschrijvingstermijnen gebouwen aanpassen van 40 naar 50 jaar | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Wij passen de afschrijvingstermijn van bedrijfsgebouwen aan van 40 jaar naar 50 jaar met ingang van begrotingsjaar 2026. Op dit moment is de afschrijvingstermijn van bedrijfsgebouwen 40 jaar. We zien in de praktijk dat gebouwen langer meegaan dan deze termijn. De economische levensduur is dus langer. We verlengen daarom de afschrijvingstermijn van gebouwen naar 50 jaar en sluiten hierdoor meer aan bij de levensduur. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Dit is een financieel technische maatregel. Wij verwachten geen negatief maatschappelijk effect. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 550.000 | € 550.000 | € 550.000 | € 550.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 550.000** | **€ 550.000** | **€ 550.000** | **€ 550.000** |
| | | | | |

**Toelichting op financiële effecten**
De wijziging van 40 jaar naar 50 jaar nemen wij mee in de eerstvolgende actualisatie van de nota activerings- en afschrijvingsbeleid. Tot die tijd is deze maatregel te zien als een addendum op de nota activerings- en afschrijvingsbeleid zoals vastgesteld in de raadsvergadering van oktober 2024.

Het gaat om de volgende categorieën zoals genoemd in de bijlage van de nota:

**23) Bedrijfsgebouwen**
a) Scholen, openbare en bijzondere (exclusief grond)
1. Permanent: Nieuwbouw (ook vervangende), uitbreiding, aankoop bestaand en herstel constructiefouten

b) Overige bedrijfsgebouwen. waaronder overdekte sportaccommodaties (exclusief grond)
1. Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, permanente uitbreiding, aankoop bestaand permanent gebouw

## FT06 Structureel vervallen uitvoeringsagenda

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | FT6 | | | |
| Domein | Sociaal domein | | | |
| Programma | 0 | | | |
| Taakveld | 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Structureel vervallen uitvoeringsbudget | | | |
| Voorstel inhoudelijk | In 2025 is het uitvoeringsbudget komen te vervallen. Deze is echter niet structureel verwerkt in de begroting. Met deze maatregel laten wij het budget structureel vervallen. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Dit is een financieel technische maatregel. Wij verwachten geen negatief maatschappelijk effect. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 286.500 | € 286.500 | € 286.500 | € 286.500 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 286.500** | **€ 286.500** | **€ 286.500** | **€ 286.500** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten** | | | | |

## FT07 Verlagen budget inspecties kinderopvang

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | FT6 | | | |
| Domein | Sociaal domein | | | |
| Programma | 0 | | | |
| Taakveld | 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlagen budget inspecties kinderopvang | | | |
| Voorstel inhoudelijk | De afgelopen jaren is ongeveer € 90.000 gerealiseerd op het budget inspecties kinderopvang. In de begroting is een budget opgenomen van € 116.000. Het budget wordt verlaagd naar de realisatie in de afgelopen jaren. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Dit is een financieel technische maatregel. Wij verwachten geen negatief maatschappelijk effect. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 25.000 | € 25.000 | € 25.000 | € 25.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 25.000** | **€ 25.000** | **€ 25.000** | **€ 25.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten** | | | | |

## FT08 Gemeentelijke re-integratiemiddelen

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Sociaal Domein | | | |
| Programma | 6 | | | |
| Taakveld | Arbeidsparticipatie | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Aframen levering en diensten derden | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Voorgesteld wordt om vanaf 2027 het gemeentelijk re-integratiebudget met een bedrag van €150.000,- te verminderen. Het gemeentelijk re-integratiebudget wordt voor een groot deel ingezet voor de bestuurlijke opdracht aan de RSD. Via het instrument bestuurlijke opdracht vindt nadere focus plaats op doelgroepen en worden voor een bepaald tijdvak afspraken gemaakt over te realiseren prestaties, dit in de vorm van KPI's. Deze bestuurlijke opdracht is aanvullend op de reguliere taken. Door dit budget te verminderen zijn minder middelen beschikbaar voor extra taken op het gebied van re-integratie. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Wanneer wordt bezuinigd op de gemeentelijke re-integratie middelen, is minder budget beschikbaar voor een eventueel vervolg bestuurlijke opdracht voor RSD de Liemers. Het geld dat hiervoor beschikbaar is gesteld, wordt besteed aan extra taken voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (zoals inwoners met een arbeidsbeperking, migratieachtergrond en jongeren). Het risico bestaat dat de kansen op werk voor deze mensen worden verkleind, dat op den duur kan leiden tot langere uitkeringsafhankelijkheid, sociale isolatie en toename van armoede en schulden wat vervolgens een hogere druk op hulpverlening en de daaraan verbonden kan kosten geven.<br><br>Kanttekening hierbij is dat voor de meest kwetsbare inwoners de kans op nadelige gevolgen aanzienlijk groter is, er moet dus oog blijven voor mensen die de ondersteuning nodig hebben om stappen te kunnen zetten. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 0 | € 150.000 | € 150.000 | € 150.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| Verwacht effect | **€ 0** | **€ 150.000** | **€ 150.000** | **€ 150.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>Vermindering van het participatiebudget heeft mogelijk effect op het budget dat beschikbaar kan worden gesteld voor een nieuwe bestuurlijke opdracht aan de RSD. Niet iedere inwoner zal intensieve begeleiding kunnen krijgen. | | | | |

## FT09 Verlagen budget woonvoorzieningen

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | FT8 | | | |
| Domein | Sociaal domein | | | |
| Programma | 0 | | | |
| Taakveld | 6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO) | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlagen budget woonvoorzieningen | | | |
| Voorstel inhoudelijk | In 2024 is er afgerond € 378.000 gerealiseerd op dit budget. De werkelijke uitgaven fluctueren door de jaren heen. In de begroting vanaf 2026 is een bedrag van € 632.194 opgenomen. Op basis van de realisatie in 2024 wordt dit budget verlaagd naar € 500.000. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Dit is een financieel technische maatregel. Wij verwachten geen negatief maatschappelijk effect. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 130.000 | € 130.000 | € 130.000 | € 130.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 130.000** | **€ 130.000** | **€ 130.000** | **€ 130.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>Het structurele budget wordt verlaagd naar € 500.000. Jaarlijks is er een andere uitvraag op dit budget, maar met dit bedrag kunnen 2 tot 3 grote aanpassingen worden gedekt. Mochten er in een bepaald jaar meer aanvragen zijn dan wordt dit meegenomen in de voortgangsrapportage. | | | | |

## FT10 PGB WMO

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Domein | Sociaal Domein | | | |
| Programma | 6 | | | |
| Taakveld | 6.791 PGB WMO | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlagen budget PGB Wmo | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Er is een structurele onderschrijding op het persoonsgebonden budget Wmo. Het voorstel betreft het verlagen van het begrootte bedrag. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Naar verwachting niet, het begrootte bedrag wordt naar beneden bijgesteld. Daarmee komen begroting en werkelijke uitgaven in lijn met elkaar. Doordat de werkelijke uitgaven gelijk blijven, merken inwoners er in de praktijk niets van. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 150.000 | € 150.000 | € 150.000 | € 150.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 150.000** | **€ 150.000** | **€ 150.000** | **€ 150.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>De afgelopen jaren is sprake van een onderschrijding van circa € 150.000. | | | | |

## FT11 PGB Jeugd

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Sociaal domein | | | |
| Programma | 6 | | | |
| Taakveld | 6.792 PGB Jeugd | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlagen budget PGB Jeugd | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Er is een structurele onderschrijding op het persoonsgebonden budget voor jeugd. Het voorstel betreft het verlagen van het begrootte bedrag. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Naar verwachting niet, het begrootte bedrag wordt naar beneden bijgesteld. Daarmee komen begroting en werkelijke uitgaven in lijn met elkaar. Doordat de werkelijke uitgaven gelijk blijven, merken inwoners er in de praktijk niets van.<br><br>Het risico bestaat echter dat wanneer zorg in natura minder toegankelijker is, mensen mogelijk andere wegen gaan bewandelen. De PGB is dan een mogelijke uitweg. Het is derhalve van belang dat voldoende helder wordt gemaakt dat PGB enkel wordt ingezet als er geen andere mogelijkheden bestaan. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 150.000 | € 150.000 | € 150.000 | € 150.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 150.000** | **€ 150.000** | **€ 150.000** | **€ 150.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>De afgelopen jaren is sprake van een onderschrijding van circa € 150.000. | | | | |

## FT13 Projectfinanciering grex

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Dienstverlening & Bedrijfsvoering | | | |
| Programma | 0 | | | |
| Taakveld | 0.4 Treasury rente toerekening taakvelden | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Toepassen projectfinanciering bij grondexploitaties | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Wij passen projectfinanciering toe bij nieuwe grondexploitaties. Voor nieuw vast te stellen grexen / voorbereidings- of grondaankoopbudgetten maken wij per keer de afweging of projectfinanciering toegepast wordt<br><br>Rente moet worden toegerekend aan taakvelden en producten. Hierbij kan een gemeente gebruik maken van twee methoden of een combinatie hiervan.<br>1.Totaalfinanciering. Op basis van een omslagrente waarbij alle rentelasten worden toegerekend aan taakvelden en producten.<br>2. Projectfinanciering. De afgesloten lening wordt toegerekend aan een specifiek project. De rentelast van deze lening wordt toegerekend aan het betreffende taakveld.<br><br>De uitgaven in de grondexploitatie zijn hoog en de verwachting is dat er komende tijd gronden worden aangeschaft en grondexploitaties worden geopend. Hierdoor is er een grote financieringsbehoefte.<br>Het geraamde omslagrentepercentage is op dit moment *lager* dan de marktrente voor het aantrekken van nieuwe leningen. Dat betekent dat er bij toepassing van totaalfinanciering minder rente aan de grondexploitaties wordt toegerekend dan dat we betalen op de nieuw aan te trekken leningen. Dit leidt tot een nadeel in de begroting en is voordelig voor de grondexploitatie.<br>Bij het toepassen van projectfinanciering komt de rentelast van de nieuw aangetrokken leningen in de grondexploitatie (balans) terecht en is de rentelast in de begroting (exploitatie) lager. Dit is dus op korte termijn voordelig voor de gemeentelijke begroting. Op lange termijn is er uiteindelijk geen voordeel. Uiteindelijk moet de rente immers worden "afgerekend" via het resultaat van de grondexploitatie. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Wij zien geen maatschappelijke effecten. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 225.000 | € 225.000 | € 225.000 | € 225.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 225.000** | **€ 225.000** | **€ 225.000** | **€ 225.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>Nadere toelichting, risico's en uitgangspunten bij het voorstel: | | | | |

- We hebben geen invloed op de ontwikkeling van de marktrente. De situatie kan weer omdraaien (marktrente lager dan de omslagrente), waardoor de rentedruk in de exploitatie verhoogt in plaats van verlaagt.
- Door het toepassen van projectrente aan de grondexploitatie (grex) rekenen we nu meer rente toe aan de grex. Hierdoor verhoogt de kostprijs van de grexen en zal de uiteindelijke winst bij het afsluiten van de grex lager zijn of zelfs negatief. Voor de gemeentelijke begroting lijkt het dan op korte termijn voordelig maar uiteindelijk zijn de totale gemeentelijke kosten gelijk. De lagere/negatieve opbrengsten bij het afsluiten van de grexen moeten worden gedekt vanuit de Algemene Reserve.
- Door het toepassen van deze werkwijze neemt de administratieve last toe.
- Als gekozen wordt voor projectfinanciering bij aankoop van gronden en de grex wordt in dat jaar niet geopend dan blijft de hogere rentelast in de gemeentelijke begroting hangen. Dit leidt dan alsnog tot een tekort.

Uitgangspunten bij het opstellen van de berekening:

- De enige grondexploitatie waar we nu projectfinanciering toe kunnen passen is Businesspark 7Poort II. Voor nieuw vast te stellen grexen / voorbereidings- of grondaankoopbudgetten wegen wij per keer af of er projectfinanciering toegepast wordt.
- We moeten de precieze financiële gevolgen voor het resultaat van de grex Businesspark 7PoortII zelf nog in beeld brengen.

# Bijlage 3. Beleidsmatige maatregelen

## BA01 Taakstelling ambtelijk apparaat

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | BA1 | | | |
| Domein | Organisatie | | | |
| Programma | Bestuur en ondersteuning | | | |
| Taakveld | Personeel | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Algemene taakstelling personeel | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Wij stellen voor om in het licht van de financiële opgaven waar de gemeente voor staat te kiezen om ook intern bij te dragen aan een structureel sluitende begroting. Binnen de bedrijfsvoering wordt daarom een taakstelling opgelegd op de personeelskosten.<br><br>Deze taakstelling dwingt ons kritisch te kijken naar de inrichting en bezetting van de organisatie, met behoud van de kwaliteit van de dienstverlening. We zetten in op een zorgvuldig proces waarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden van herschikking van taken, formatie wordt tegen het licht gehouden en waar mogelijk worden efficiencyvoordelen benut.<br>Het doel is om met minder middelen toch wendbaar en toekomstgericht te blijven opereren, zonder daarbij de uitvoering van wettelijke taken of ambities uit het collegeprogramma uit het oog te verliezen.<br><br>We zetten hierbij in op slimme organisatieontwikkeling, een duurzame inzet van medewerkers en versterking van teamkracht. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Door een opgave op de ambtelijke capaciteit neer te leggen kan de situatie ontstaan dat wij niet alle wettelijke taken of ambities uit kunnen voeren. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 100.000 | € 100.000 | € 100.000 | € 100.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 100.000** | **€ 100.000** | **€ 100.000** | **€ 100.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten** | | | | |

## BA04 Cultuur Kunstwerk!

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Sociaal domein | | | |
| Programma | 5 | | | |
| Taakveld | 5.3 | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlagen subsidie Kunstwerk! | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Voorgesteld wordt om een bezuiniging van 10% op de subsidie die wordt verstrekt voor de exploitatie van het theater (Musiater) te realiseren. Kunstwerk! heeft commerciële mogelijkheden bij dit theater, vandaar dat een bezuiniging op het subsidiebedrag a 10% haalbaar wordt geacht. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Het maatschappelijk effect van deze bezuiniging wordt als beperkt aangemerkt. Hierbij moet de kanttekening gemaakt worden dat wanneer verwacht wordt dat het theater meer commercieel programmeert om meer eigen inkomsten te genereren, dit ten koste kan gaan van de momenten waarop verenigingen, scholen en amateurproducties het theater kunnen gebruiken. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 35.000 | € 35.000 | € 35.000 | € 35.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 35.000** | **€ 35.000** | **€ 35.000** | **€ 35.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>10% bezuinigen op de bijdrage van de exploitatie van het Musiater (6146/40404) | | | | |

## BA07 en BA08 Zevenaar Doet

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Domein | Sociaal Domein | | | |
| Programma | 6 | | | |
| Taakveld | 6.1 | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Zevenaar Doet anders inrichten | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Wij stellen voor om Zevenaar Doet anders in te richten. De jaarlijks beschikbare middelen zijn structureel opgenomen in de begroting.<br><br>De afgelopen jaren is Zevenaar Doet succesvol uitgevoerd, maar wij zien dat een dergelijk instrument eens in de zo veel jaar bijstelling behoeft. Daarom maken wij de opzet van Zevenaar Doet eindig. Financieel wordt het daarmee incidenteel en wij willen de inzet van dit middel dekken met een bijdrage uit een bestemmingsreserve die hiervoor wordt ingericht.<br><br>Wij halveren het beschikbare budget voor Zevenaar Doet en daarmee naar een actie die één keer per jaar plaats vindt in plaats van twee keer. Daarnaast beëindigen wij Zevenaar Doet in 2028. Na de verkiezingen heeft de nieuwe coalitie tijd om te evalueren en heroverwegen. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Het maatschappelijk effect van deze bezuiniging wordt als beperkt beschouwd. Wel zullen inwoners vaker een beroep moeten doen op alternatieve financieringsbronnen om hun plannen te realiseren. De gemeente blijft zichtbaar als ondersteunende partner en stimuleert zelfredzaamheid, maar het aantal kleine, laagdrempelige initiatieven kan afnemen. Andere subsidieregelingen kennen immers vaak hogere drempels en vragen meer voorbereiding. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 125.000 | € 125.000 | € 125.000 | € 125.000 |
| Benodigde dekking<br><br>• Jaarlijkse kosten<br>• Jaarlijkse dekking BR | <br><br>-/- € 75.000<br>€ 75.000 | <br><br>-/- € 75.000<br>€ 75.000 | <br><br>-/- € 75.000<br>€ 75.000 | |
| **Verwacht effect** | **€ 125.000** | **€ 125.000** | **€ 125.000** | **€ 125.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br><br>**Vormen bestemmingsreserve**<br>Voor het dekken van de jaarlijkse incidentele lasten stellen wij voor om een bestemmingsreserve in te stellen. Deze moet worden gevormd door een bijdrage uit de algemene reserve. | | | | |

## BA09 Maatschappelijk werk op school

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Sociaal Domein | | | |
| Programma | 6 | | | |
| Taakveld | 6165 Maatschappelijke ondersteuning | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Continueren subsidie maatschappelijk werk op school | | | |
| Voorstel inhoudelijk | We stellen voor om jaarlijks een bedrag van bedrag van € 230.000 beschikbaar te stellen voor de jaren 2026-2029.<br><br>De maatschappelijk werker op school biedt advies en hulp aan ouders en leerlingen voor basisscholen en het voortgezet onderwijs in onze gemeente. Sinds medio 2022 ondersteunen we het maatschappelijk werk op school. Deze ondersteuning levert positieve resultaten. De subsidie voor het maatschappelijk werk op school is de afgelopen jaren bekostigd uit rijksgelden voor Corona en gemeentelijke bekostiging. Na 2025 zijn er geen middelen meer beschikbaar voor maatschappelijk werk op school in de gemeentebegroting. Deze (preventieve) hulp willen we gezien de grote meerwaarde graag continueren.<br><br>Vanuit gegevens uit 2024 blijkt dat de maatschappelijk werkers op school 221 ouders/kinderen met advies of een traject hebben geholpen. Als het maatschappelijk werk op school er niet zou zijn, zouden daarvan 53 hulpvragen zeker bij het sociaal team terecht zijn gekomen voor een doorverwijzing naar geïndiceerde zorg. Uit landelijk onderzoek blijkt dat interventies zoals het maatschappelijk werk meer opleveren dan de investering (1 maatschappelijk werker zorgt ervoor dat er 1,5 zorgverlener minder nodig is). | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Om de verlaging van de jeugdzorgkosten te realiseren is dit een noodzakelijke investering. Door het inzetten van schoolmaatschappelijk werk wordt dichtbij laagdrempelige ondersteuning voor leerlingen en ouders geboden. Wanneer dit niet aanwezig is worden deze hulpvragen neergelegd bij de gemeente, wat een langere wachttijd bij de gemeentelijke toegang in de hand zal werken.<br><br>De school signaleert ernstige problematiek vaak als eerste. Maatschappelijk werkers op school kunnen deze dan snel oppakken. Escalatie van problematieken kan in de meeste gevallen worden voorkomen, waardoor minder impact op gezin en minder kosten voor zwaardere zorg. Scholen hebben zelf de taak passend onderwijs en ondersteuning te bieden. Hierbij hoort ook de ondersteuning bij sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Is er sprake van thuisproblematiek, opvoedingsondersteuning dan biedt de maatschappelijk werker laagdrempelig advies en hulp. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | | | | |
| Benodigde investering | € 230.000 | € 230.000 | € 230.000 | 230.000 |
| **Verwacht effect** | **€ 230.000 -/-** | **€ 230.000 -/-** | **€ 230.000 -/-** | **€ 230.000 -/-** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>Geen verdere toelichting | | | | |

## BA10 Hernieuwd beleid kinderopvang SMI

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Sociaal Domein | | | |
| Programma | 6 | | | |
| Taakveld | 6178 Minimabeleid | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Hernieuwd beleid Kinderopvang Sociaal-Medische Indicatie | | | |
| Voorstel inhoudelijk | De kosten van kinderopvang voor de doelgroep kinderopvang Sociaal Medische Indicatie te verlagen door de redenen voor noodzaak en duur van de noodzaak aan te scherpen.<br>De gemeente heeft de taak de kinderopvangkosten te betalen voor ouders/verzorgers die (tijdelijk) geen betaald werk kunnen verrichten. Tegemoetkoming in de kosten voor kinderopvang op basis van SMI kan worden afgegeven voor: ouder(s) en/of verzorger(s) met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking (overbelasting) die tijdelijk niet voor hun kind kunnen zorgen en waarbij de ontwikkeling van het kind ernstig wordt belemmerd of geschaad als het kind niet naar de kinderopvang gaat.<br>De kosten voor kinderopvang op basis van SMI zijn sinds 2020 substantieel gestegen. We gaan de kosten voor kinderopvang SMI terugbrengen door te sturen op aanscherping van de noodzaak en de duur van inzet kinderopvang SMI. Dit doen we door kinderopvang onderdeel te laten zijn van een hulpverleningsplan voor de ouders/het gezin en door te verwijzen naar andere voorliggende voorzieningen.<br>De RSD bepaalt de hoogte van de eigen bijdrage en het gemeentelijk sociaal team bepaalt de noodzaak en de hoogte van de noodzaak. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Bij acute problematiek (bijvoorbeeld ongeluk alleenstaande ouder) blijft kinderopvang op basis van sociaal-medische indicatie toegankelijk.<br>Om ouders/verzorgers uit de doelgroep te helpen zullen we vaker dan voorheen intensieve thuisbegeleiding gaan inzetten. Dit brengt kosten met zich mee, maar geeft weer regie over eigen leven en daarmee een positief maatschappelijk effect.<br>We voeren vanaf 1 juni 2025 een eigen bijdrage in voor inwoners met een inkomen boven 120% WML. De cliëntenraad van de RSD heeft een positief advies afgegeven. De hoogte van de ouderbijdrage is gekoppeld aan het VNG-model voor kinderopvang. Hiermee blijft de eigen bijdrage voor de laagste inkomens zo laag mogelijk. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | **€ 110.000**<br>-20 toewijzingen/kinderopvangplekken | **€ 165.000**<br>-30 toewijzingen/ kinderopvangplekken | **€ 165.000**<br>-30 Toewijzingen/kinderopvangplekken | **€ 165.000**<br>-30 toewijzingen/kinderopvangplekken |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>De RSD heeft een onderzoek gedaan naar mogelijke bezuinigingen op de uitgaven kinderopvang SMI. Hierbij is onderzocht hoeveel bezuinigd kan worden bij strengere beoordeling noodzaak van inzet kinderopvang SMI. Op basis van deze informatie schatten wij in dat we het volgende in Zevenaar kunnen bezuinigen. In 2024 waren er 78 toewijzingen. In het eerste jaar bouwen we af naar 58 toewijzingen (- 20 kinderopvangplaatsen). Daarna afbouw naar 48 (-30 plaatsen) plaatsen in 2029. 2024 is het jaar van de nulmeting.<br><br>Op basis van gegevens na het eerste jaar kunnen we bezien of het bezuinigingsbedrag moet worden aangepast. | | | | |

## BA11 en BA16 Jeugdhulp met verblijf

| | |
|---|---|
| Domein | Jeugd |
| Programma | 6 |
| Taakveld | BA11 / BA16 |
| | |
| Onderwerp voorstel | Jeugdhulp met verblijf regionaal |
| Voorstel inhoudelijk | Het uitgangspunt is dat kinderen zich het beste kunnen ontwikkelen in hun eigen omgeving. De afgelopen jaren heeft een toename van uithuisplaatsingen plaatsgevonden, zowel landelijk als in de regio Zevenaar. Dit kwam voort uit een visie op veiligheid waarbij kinderen uit problematische situaties werden gehaald en later weer teruggekeerd wanneer dat passend was. De terugplaatsingen zijn echter achterwege gebleven vanwege verschillende redenen, waaronder signalen die vaak zo ernstig waren dat ingrijpen noodzakelijk bleef, en het gebrek aan passende hulp om terugplaatsingen op een verantwoorde manier te realiseren.<br><br>In lijn met de hervormingsagenda jeugd willen wij een meer preventieve aanpak gaan hanteren. Doel is om problemen zoveel mogelijk in de eigen omgeving van het kind op te lossen, voordat uithuisplaatsing onvermijdelijk wordt. Hiervoor willen wij de samenwerking met ketenpartners verbeteren en consulenten eerder inzetten, zodat problemen tijdig worden gesignaleerd en aangepakt.<br><br>Daarnaast willen wij als gemeente zelf licht ambulante hulp bieden in gezinnen, om zo preventief in te kunnen grijpen en de situatie te stabiliseren. Gezinnen waar intensievere hulp nodig is, blijven wij ondersteunen via vaste contactpersonen en starten wij zelf hulp op met onder andere gezinscoaches. Deze aanpak stelt ons in staat om maatwerk te bieden en problemen aan te pakken voordat zij escaleren.<br><br>In 2024 is een start gemaakt met de inzet van gezinscoaches. Deze aanpak heeft geleid tot positieve resultaten, onder meer in de vorm van betere afstemming van hulp en daarmee besparingen. Door te werken vanuit deze vernieuwde visie en aanpak, verwachten wij deze trend door te zetten om het aantal uithuisplaatsingen te kunnen terugdringen. Het vereist echter een versterking van onze eigen hulpcapaciteit en in de samenwerking met ketenpartners. Zo kunnen wij de juiste ondersteuning bieden, de veiligheid en het welzijn van kinderen verbeteren, en hen laten opgroeien in een veilige en stabiele omgeving. Door in te zetten op preventie, eigen inzet van lichte ambulante ondersteuning, integrale samenwerking en het versterken van het eigen netwerk van gezinnen sluiten we aan bij de hervormingsagenda jeugd.<br><br>Dit biedt een goede basis voor duurzame oplossingen en het voorkomen van onnodige uithuisplaatsingen. |
| | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Het voorstel richt zich op het versterken van de preventieve en integrale aanpak binnen de jeugdzorg, met als doel het terugdringen van uithuisplaatsingen. Dit kan verschillende maatschappelijke effecten hebben die ook op de lange termijn financieel gunstig kunnen uitwerken. Hieronder een overzicht van de mogelijke effecten: |

| | |
|---|---|
| | 1. **Vermindering van kosten voor uithuisplaatsingen**<br>Uithuisplaatsingen zijn doorgaans zeer kostbaar vanwege de hoge kosten voor residentiële zorg en begeleiding. Door het aantal onnodige uithuisplaatsingen te verminderen, kunnen gemeenten aanzienlijk besparen op deze dure vormen van hulp.<br>2. **Lagere kosten voor jeugdzorg en hulpverlening**<br>Door vroegtijdige interventies en preventieve hulp worden problemen minder ernstig en complex, wat leidt tot minder intensieve en langdurige hulpverleningstrajecten. Dit verlaagt de kosten voor jeugdzorg op de middellange en lange termijn.<br>3. **Verbetering van de jeugdgezondheid en -ontwikkeling**<br>Door problemen (vroeg)tijdig aan te pakken kunnen kinderen zich beter ontwikkelen, wat op termijn leidt tot minder gezondheidsproblemen, schooluitval en maatschappelijke problemen. Dit vermindert de maatschappelijke kosten op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en sociale diensten.<br>4. **Vermindering van maatschappelijke problemen op de lange termijn**<br>Een preventieve aanpak kan bijdragen aan het voorkomen van criminaliteit, vroegtijdig schoolverlaten en werkloosheid onder jongeren. Dit vermindert de maatschappelijke kosten gerelateerd aan jeugdzorg, justitie en arbeidsmarkt.<br>5. **Versterking van het eigen netwerk en preventieve samenwerkingsstructuren**<br>Meer aandacht voor samenwerking met ketenpartners en familiegerichte hulp versterkt de sociale cohesie en het steunnetwerk rond gezinnen. Dit kan leiden tot minder incidenten en escalaties, wat op termijn kostenbesparend werkt.<br>6. **Duurzame oplossingen en minder recidive**<br>Door maatwerk en het versterken van het eigen netwerk van gezinnen, worden oplossingen duurzamer. Dit verkleint de kans op herhaald probleemgedrag en herhaalde hulptrajecten, wat kostenbesparend is.<br><br>**Samengevat**<br>Door een andere werkwijze waarin preventie en vroegsignalering centraal staat, vermindert de gemeente niet alleen de directe kosten voor jeugdzorg en uithuisplaatsingen, maar werkt zij ook aan het voorkomen van maatschappelijke problemen die op de lange termijn veel geld en maatschappelijke schade kunnen veroorzaken. Hoewel de eerste fase van de aanpak een omschakeling vereist, zal dit op termijn leiden tot een meer efficiënte besteding van middelen en een gezondere, veiligere samenleving. |

| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
|---|---|---|---|---|
| Verwachte besparing | € 650.000 | € 1.150.000 | € 1.650.000 | € 2.150.000 |
| Benodigde investering | € 150.000 -/- | € 150.000 -/- | € 150.000 -/- | € 150.000 -/- |
| **Verwacht effect** | **€ 500.000** | **€ 1.000.000** | **€ 1.500.000** | **€ 2.000.000** |

**Toelichting op financiële effecten**

De gemeente gaat een andere manier van werken gebruiken om gezinnen beter te helpen. Hiervoor worden speciale gezinscoaches aangenomen. Deze coaches werken bij gezinnen in huis en helpen hen om oplossingen te vinden die op lange termijn werken. Het doel is dat gezinnen blijvend geholpen worden, zodat problemen niet snel terugkeren.

In 2024 heeft (als onderdeel van een pilot) de inzet van gezinscoaches laten zien dat er minder kinderen uit huis geplaatst werden. Vanwege deze positieve resultaten wordt voorgesteld deze aanpak structureel in te zetten.

Voor de volgende fase worden (opnieuw) twee fulltime gezinscoaches aangenomen. Afhankelijk van hoe succesvol deze aanpak is, kan het team groter worden. Wanneer deze resultaten wederom positief uitpakken wordt gekeken of er meer gezinscoaches komen en minder jeugdconsulenten nodig zijn. Het aantal jeugdconsulenten hangt namelijk af van het aantal meldingen dat binnenkomt.

## BA13 Taakstelling RSD

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Sociaal Domein | | | |
| Programma | 6 | | | |
| Taakveld | Arbeidsparticipatie | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Taakstelling RSD de Liemers | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Voorgesteld wordt om vanaf 2028 een bedrag van €250.000 te bezuinigen op de brede taakstelling van de RSD. Door een proces op te starten om te bepalen welke taken thuishoren bij de RSD en welke bij de gemeente.<br><br>Op basis van de benchmark die is uitgevoerd door BMC en de concerncontroller is er een onverklaarbaar hogere uitgave per inwoner voor de participatiewet en specifiek op de onderdelen die grotendeels worden uitgevoerd door de RSD. Waarbij de laatste jaren door verschillende omstandigheden meerdere (tijdelijke) regelingen zijn uitbesteed aan de RSD en er geen herijking van de taakuitvoering tussen de gemeente en RSD heeft plaatsgevonden.<br><br>Op basis van de benchmark is een richtinggevende taakstelling opgenomen om dit verder te onderzoeken. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Dit zal op basis van de nadere analyse inzichtelijk worden gemaakt. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 0 | € 0 | € 250.000 | € 250.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 0** | **€ 0** | **€ 250.000** | **€ 250.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>De nu voorgestelde bezuiniging vraagt om structurele heroverweging van taken en herijking van taakverdeling. | | | | |

## BA14 Huishoudelijke ondersteuning

| | |
|---|---|
| Domein | Sociaal Domein |
| Programma | 6 |
| Taakveld | 6.711 |
| | |
| Onderwerp voorstel | Huishoudelijke hulp (Wmo) |
| Voorstel inhoudelijk | Een taak van de gemeente op grond van de Wmo 2015 is huishoudelijke ondersteuning op maat te bieden. Op dit moment doen we dat (alleen) met maatwerk voorzieningen via indicaties per week. Dit kan kosten efficiënter uitgevoerd worden.<br><br><u>Huishoudelijke hulp eens per twee weken</u><br>Op basis van ons beleid met daarin het HHM-normenkader is het mogelijk om bij een inwoner eens per twee weken huishoudelijke ondersteuning te bieden in plaats van eens per week. Dit kan bij inwoners die tussen de momenten dat de hulp weer komt in staat zijn om de 'algemene hygiëne' in huis op orde te houden.<br>HHM-normenkader stelt als passende inzet: 125 minuten (<u>+</u> 2 uur) per week. Dat is 4 uur per twee weken. Echter, het kader stelt als passende inzet: 2,5 uur per 2 weken. Een verschil van 1,5 uur dus. Dit ontstaat vooral omdat sommige hulptaken maar 1 keer qua tijd meegerekend hoeven te worden.<br><br><u>Eigen bijdrage Wmo</u><br>Per 1 januari 2027 wordt de wettelijke inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo ingevoerd. Omdat in de voorziening huishoudelijke ondersteuning de meeste cliënten zitten, houden we hier rekening met deze eigen bijdrage en de hogere inkomsten die we daaruit als gemeente ontvangen. Inschatting is € 100.000 per jaar vanaf 2027. |
| | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | <u>Huishoudelijke hulp eens per twee weken</u><br>Het toepassen van huishoudelijke ondersteuning eens in de twee weken heeft bij nieuwe inwoners/cliënten niet of nauwelijks effect. Deze personen krijgen namelijk de benodigde ondersteuning naast dat ze zelf ook zo actief mogelijk blijven. Dit sluit 100% aan bij het doel van de Wmo.<br><br><u>Eigen bijdrage Wmo</u><br>De wetswijziging die tot de invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage leidt, zorgt ervoor dat gemeenten de mogelijkheid krijgen om meer inkomsten aan eigen bijdragen te ontvangen. Anders gezegd inwoners gaan naar rato meer meebetalen aan de Wmo-voorzieningen als u daarvoor kiest. |

| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
|---|---|---|---|---|
| Verwachte besparing | € 35.000 | € 170.000 | € 205.000 | € 240.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 35.000** | **€ 170.000** | **€ 205.000** | **€ 240.000** |

**Toelichting op financiële effecten**

*Eens per twee weken huishoudelijke hulp*

Dit leidt tot een verschil van 1,5 uur bij een indicatie huishoudelijke ondersteuning. Het uurtarief is in 2025 € 40,80 per uur. Dus eens per twee weken in plaats van elke week betekent € 61,20 kostenreductie per twee weken. Dat is op jaarbasis € 1.407,60 (61,20 x 23 weken) per inwoner waarbij dit kan.

We hebben op dit moment ruim 2050 inwoners (cliënten) met huishoudelijke ondersteuning. Kanttekening: niet bij iedere inwoner kan eens per twee weken geïndiceerd worden. We zijn bij de berekening van de verwachte besparing uitgegaan dat we dit "*alleen bij nieuwe cliënten*" gaan toepassen. Daarbij is de aanname dat dit bij 80% van de nieuwe cliënten kan. Voor deze besparing hebben we rekening gehouden met 6% groei tot en met 2029. Dat zijn zo'n 125 inwoners die er dan in 2029 mogelijk bij zijn gekomen. Hiervan nemen we aan dat 80% voldoende heeft aan eens per twee weken hulp: (100 inwoners x € 1.407) = € 140.000 in 2029. In 2026 houden we rekening met € 35.000, in 2027 met € 70.000 en in 2028 met € 105.000.

*Eigen bijdrage Wmo*

Per 1 januari 2027 wordt de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo ingevoerd. Omdat in de voorziening huishoudelijke ondersteuning de meeste cliënten zitten, houden we hier rekening met deze eigen bijdrage en de hogere inkomsten die we daaruit als gemeente ontvangen. Inschatting is € 100.000 per jaar vanaf 2027.

## BA15 Huishoudelijke ondersteuning Was- en strijkservice gelijk aan HHM normenkader

| | |
|---|---|
| | BA15 |
| Domein | Organisatie |
| Programma | 6 |
| Taakveld | 6.711 |
| | |
| Onderwerp voorstel | Was- en strijkservice<br>(overdracht van een maatwerk- naar een algemene voorziening). |
| Voorstel inhoudelijk | Wij stellen voor om de was verzorging, die op dit moment deel uitmaakt van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning, structureel onder te brengen in een algemene voorziening: was- en strijkservice. Door dit aanbod collectief te organiseren, realiseren we een duurzaam, betaalbaar en laagdrempelig alternatief binnen het sociaal domein.<br><br>In een was- en strijkservice (zoals WaST Montferland) betaalt de gemeente per waszak per week per inwoner (= cliënt huishoudelijke hulp) € 28,-. Ook moet er rekening worden gehouden met jaarlijkse kosten van € 39.126 (o.a. voor infrastructuur, licenties en handboeken).<br>Doel is om met het oog op kostenreductie samen met gemeenten Duiven en Westervoort (1Stroom) een was- en strijkservice in te richten: bijvoorbeeld WaST de Liemers.<br><br>In het Wmo-beleid zijn de normtijden van het HHM-normenkader opgenomen. Daarin geldt dat voor een persoon met ondersteuning voor de was rekening gehouden moet worden met 41 minuten ondersteuningstijd<br>- 41 minuten x € 0,68 (prijs per minuut) = € 27,88 per week.<br><br>Het normenkader huishoudelijke ondersteuning 2025 geeft aan dat door de invoering van centrale was services in steeds meer gemeenten het steeds duidelijker wordt dat ergens tussen de 10% en 20% van de cliënten met huishoudelijke ondersteuning was verzorging als maatwerk nodig heeft. De overige cliënten kunnen dit in de praktijk zelf of op een andere wijze voorliggend regelen.<br>Binnen gemeente Zevenaar ontvangen gemiddeld 2.050 cliënten maandelijks huishoudelijke ondersteuning. Als 20% van de cliënten was verzorging nodig heeft komt dat uit op 410 cliënten. Echter, uit het project achterstanden in 2023 bleek dat in 40% van de 700 hergeïndiceerde cliënten was verzorging nodig is. Als we dit voor Zevenaar extrapoleren komt dat neer op 820 cliënten. |
| | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Het allerbelangrijkste effect is dat we voor inwoners die dat nodig hebben ook met een was- en strijkservice was verzorging kwalitatief en kwantitatief blijven aanbieden.<br><br>*Argumenten*<br>Er zijn, naast kostenreductie, argumenten die vóór het invoeren van een was- en strijkservice pleiten: |

| | |
|---|---|
| | - In gemeenten Montferland en Doesburg is gebleken dat zo'n 90% van de inwoners met een indicatie voor was verzorging géén gebruik ging maken van de service. Zij stromen dus als het ware uit als Wmo-cliënt voor dit onderdeel van ondersteuning. Vooral omdat ze een beroep voor de was gaan doen op hun sociaal netwerk. Iets wat feitelijk de Wmo ook als voorliggend doel heeft;<br>- De was- en strijkservice a la WaST is veelal in combinatie met de Participatiewet opgezet. Dat wil zeggen, er komen ook diverse werkplekken voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij. Dit leidt zeer waarschijnlijk tot een besparing bij de P-wet;<br>- Er is een krapte op de arbeidsmarkt. Ook de personele bezetting bij de zorgaanbieders die binnen onze gemeente de huishoudelijke ondersteuning verzorgen wordt steeds minder. Als de opdrachten van huishoudelijke ondersteuning eens per twee weken en de was verzorging 'wegvalt', ontstaat er bij de aanbieders meer ruimte in de personele bezetting;<br>- Het is zeer aannemelijk dat de tarieven voor de maatwerk voorziening huishoudelijke ondersteuning sneller en meer gaan stijgen dan de tarieven voor de algemene voorziening was- en strijkservice.<br><br>*Kanttekening*<br>Het invoeren van een was- en strijkservice legt wel een grotere financiële en sociale druk op inwoners die huishoudelijke ondersteuning nodig hebben. Financieel omdat er vaak een eigen bijdrage aan de service als algemene voorziening gekoppeld wordt. Er wordt dan zo'n € 4 tot € 24 per waszak van de inwoner gevraagd, die boven op de wettelijke eigen bijdrage Wmo komt. Sociaal omdat bij de invoering van een was- en strijkservice inwoners voor de was verzorging vaak een beroep gaan doen op hun sociale netwerk. |

| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
|---|---|---|---|---|
| Verwachte besparing | € 0 | € 360.000 | € 485.000 | € 485.000 |
| Benodigde investering | * | * | | |
| **Verwacht effect** | **€ 0** | **€ 360.000** | **€ 485.000** | **€ 485.000** |

**Toelichting op financiële effecten**
Bij de berekening van de financiële effecten houden we rekening met de bovenstaande gegevens en met het feit dat 50% van de cliënten 'uitstromen' zoals in andere gemeente is gebeurd.

Financieel structureel perspectief:
€ 1.051.633 Besparing kosten huishoudelijke ondersteuning (€ 27,88 x 820 x 46) = (prijs x cliënten x 46 weken)
€ 567.206 Kosten algemene voorziening (€ 28,00 x 410 x 46 + € 39.126) = (prijs x cliënten x 46 weken x kosten)
€ 484.427 Voordelig besparingspotentieel

Het maatschappelijk voordeel neemt af wanneer meer dan 50% van de doelgroep gebruik maakt van de voorziening; bij minder dan 50% wordt het voordeel juist groter.

*<u>*Investeringen*</u>
*Na vaststelling van de bezuinigingen en de kadernota in juni 2025 wordt een bestemmingsreserve van € 300.000 gerealiseerd voor het opzetten van een was- en strijkservice. Deze reserve is tot uiterlijk 31 maart 2027 te gebruiken en zolang er nog middelen in zitten. Deze bestemmingsreserve is er o.a. voor:*

*- Incidentele personele uitvoeringslasten;*
*- Inrichten/opzetten locatie/huisvestingslasten;*
*- Inkoop- en juridische kosten.*

# Bijlage 4. Inkomstenverhogende maatregelen

## IVA Oplegger inkomstverhogende belastingmaatregelen en kostendekkende tarieven

### Inkomstenverhogende belastingmaatregelen en kostendekkende tarieven

**Inleiding**

In deze oplegger lichten wij de denkrichtingen en de samenhang m.b.t. de inkomstenverhogende belastingmaatregelen nader toe. De voorstellen zijn exclusief inflatie.

1. *Algemene belastingen*

De algemene belastingen komen ten goede aan algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De gemeenteraad bepaalt waarvoor. Onder de algemene belastingen vallen bijvoorbeeld de onroerendezaakbelasting, de parkeerbelasting en de toeristenbelasting.

2. *Bestemmingsheffingen*

Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor bestemmingsheffingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor de betreffende taak of voorziening maakt.

3. *Retributies (rechten en leges)*

Retributies worden geheven van personen aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die persoon een individueel voordeel oplevert. De belangrijkste retributies zijn de leges: vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst als het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Net als bij bestemmingsheffingen mogen de retributies niet meer dan kostendekkend zijn.

*Huidige tarieven*
De huidige tarieven komen voort uit de harmonisatie van de belastingen na de herindeling. Destijds zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn op basis van 100% kostendekkendheid;
- De retributies zijn op basis van de laagste tarieven tussen de voormalige gemeente Rijnwaarden en Zevenaar.

**Kaderstelling raad**

In de vergadering van 6 november 2024 heeft de raad m.b.t. de lokale belastingen de volgende kaders gegeven:

- De eerste bezuinigingen in 2026 te effectueren en per begrotingsjaar een evenredig deel van de opgave te realiseren;
- Lastenverhogingen voor inwoners en bedrijven in evenredigheid te onderzoeken als bron voor dekking van het begrotingstekort of toekomstige investeringen.

**Concrete voorstellen**

*Woonlastenmix*

De OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing bepalen gezamenlijke de lokale woonlasten van onze inwoners, de zogenaamde woonlastenmix.

- Wij stellen voor de OZB als sluitpost te gebruiken. Uit benchmarkonderzoek onder omliggende gemeenten blijkt dat onze OZB tot de hoogste behoren.

- Wij stellen voor de inkomsten rioolheffing geleidelijk in vier jaar tijd met € 816.000 te verhogen. Dit betekent voor de gebruikers van woningen een verhoging van de aanslag met gemiddeld € 10 in 2026 en € 40 in 2029. Met deze maatregel blijven we qua tarief rond het gemiddelde van de omliggende gemeenten.
- De afvalstoffenheffing is reeds 100% kostendekkend.

*Vergelijking woonlastenmix met omliggende gemeenten 2024 op basis van de lokale lastenmeter (uitkomst kan afwijken met overige publicaties vanwege verschil in gehanteerde uitgangspunten)*

| Gemeente | OZB | Rioolheffing | Afvalstoffenheffing | Totaal |
|---|---|---|---|---|
| Doesburg | € 445,42 | € 312,73 | € 301,70 | € 1,059,85 |
| Westervoort | € 552,68 | € 253,48 | € 238,58 | € 1.044,74 |
| Montferland | € 418,04 | € 328,68 | € 275,05 | € 1.021,77 |
| Rheden | € 473,33 | € 207,26 | € 272,10 | € 952,69 |
| Duiven | € 415,15 | € 230,56 | € 281,75 | € 927,46 |
| Zevenaar | € 512,51 | € 243 | € 219,21 | € 974,72 |
| Gemiddeld | € 469,52 | € 262,62 | € 264,73 | € 996,87 |

Een gemiddelde voor niet-woningen is niet representatief vanwege de grote verschillen in de hoogte van de WOZ-waarde en het waterverbruik.

*Overige belastingen en heffingen*

- Wij stellen voor de inkomsten parkeerbelasting geleidelijk in vier jaar tijd met € 500.000 te verhogen. Houders van een parkeervergunning en bezoekers van het centrum van de gemeente Zevenaar betalen hierdoor meer belasting;
- Wij stellen voor de inkomsten toeristenbelasting geleidelijk in vier jaar tijd met € 194.000 te verhogen. Toeristen gaan door deze maatregel meer belasting betalen;
- Wij stellen voor de lijkbezorgingsrechten met 10% te verhogen. Begraven wordt hierdoor € 230 duurder en een grafrecht van 20 jaar € 264 duurder;
- Wij stellen voor de leges op basis van de omgevingswet met 22% te verhogen. Aanvragers van vergunningen gaan door deze maatregel meer leges betalen voor onze dienstverlening;
- Wij stellen voor om het aanvragen van een gehandicaptenparkeerkaart geleidelijk in vier jaar tijd te verhogen van € 22,05 naar € 100;
- Wij stellen voor het tarief van het voltrekken van een huwelijk te verhogen van € 373 naar € 433;

***Conclusie***

Met dit evenwichtige pakket aan belastingmaatregelen voldoen wij aan de kaderstellende uitgangspunten van uw raad en blijven wij qua belastingtarieven een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, te ondernemen en te bezoeken.

## IVB Aanvullende bredere beschouwing

| | |
|---|---|
| Domein | Dienstverlening en Bedrijfsvoering |
| Programma | o Bestuur en Ondersteuning |
| Taakveld | |
| | |
| Onderwerp voorstel | Geen nieuwe belastingen (her)invoeren. |
| Voorstel inhoudelijk | Uw gemeenteraad heeft een grote vrijheid bij de samenstelling van het gemeentelijk belastingpakket, maar het betreft een zogenaamd gesloten belastingstelsel. Dit houdt in dat een gemeente een belasting uitsluitend kan heffen wanneer de wet daar nadrukkelijk de bevoegdheid toe geeft. Hierdoor kan bijvoorbeeld een kattenbelasting niet worden ingevoerd.<br><br>De wet geeft de bevoegdheid tot het invoeren van de belastingsoorten onroerendezaakbelasting, roerendezaakbelasting, parkeerbelasting, precariobelasting, hondenbelasting, BIZ-bijdrage, reclamebelasting, afvalstoffenheffing, reinigingsheffing, leges, marktgelden, lijkbezorgingsrechten, rioolaansluitgeld, rioolheffing, vermakelijkhedenretributie, lig-, kade- en havengeld, forensenbelasting en de toeristenbelasting.<br><br>*Welke belastingsoorten hebben de omliggende gemeenten en de gemeente Zevenaar ingevoerd?* |

| | Duiven | Westervoort | Doesburg | Montferland | Rheden | Zevenaar |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Onroerendezaakbelasting** | x | x | x | x | x | x |
| **Roerendezaakbelasting** | | | | | | |
| **Parkeerbelasting** | | | x | | | x |
| **Precariobelasting** | | | x | | | x |
| **Hondenbelasting** | | x | x | x | x | |
| **BIZ-bijdrage** | | x | | | | x |
| **Reclamebelasting** | x | | x | x | | |
| **Afvalstoffenheffing** | x | x | x | x | x | x |
| **Reinigingsheffing** | | | | | | |
| **Leges** | x | x | x | x | x | x |
| **Marktgelden** | x | x | x | x | x | x |
| **Lijkbezorgingsrechten** | x | x | x | x | x | x |
| **Rioolaansluitgeld** | | | | | | x |
| **Rioolheffing** | x | x | x | x | x | x |
| **Forensenbelasting** | | | | | x | |
| **Toeristenbelasting** | x | | x | x | x | x |
| **Lig-, kade- en havengeld** | | | x | | | |
| **Vermakelijkhedenretributie** | | | | | | |

| | |
|---|---|
| | *Beschouwing niet ingevoerde belastingsoorten gemeente Zevenaar.*<br>**Roerendezaakbelasting**<br>Bouwwerken op land die bestemd zijn om duurzaam ter plaatse te blijven, zijn onroerende zaken die in de onroerendezaakbelasting kunnen worden meegenomen. Dit geldt niet voor woonboten en andere drijvende woon- en bedrijfsruimten die duurzaam met de wal zijn verbonden. Om deze ruimten toch in de belastingheffing te kunnen meenemen, bestaat de mogelijkheid om een roerendezaakbelasting te heffen. Behalve de soort objecten waarvan wordt geheven, zijn de voorwaarden voor de belastingheffing gelijk aan de onroerendezaakbelasting.<br><br><u>Concreet voorstel:</u> We stellen voor deze belasting niet in te voeren omdat geen van de omliggende gemeenten deze belasting heeft ingevoerd, de inkomsten naar verwachting laag zijn en de uitvoeringskosten relatief hoog vanwege de waardering van dergelijke objecten.<br><br>**Hondenbelasting**<br>Vier omliggende gemeenten hebben de hondenbelasting ingevoerd. De gemeente Zevenaar en de gemeente Duiven hebben deze belasting per 2023 afgeschaft en de gemeente Montferland is voornemens deze belasting per 2026 af te schaffen. In 2022 was de begrote opbrengst van de hondenbelasting in de gemeente Zevenaar € 370.230. Het afschaffen van de hondenbelasting is een landelijke trend. Mede omdat het oorspronkelijke doel van de hondenbelasting -het bestrijden van straathonden en hondsdolheid- al lang achterhaald is. In 2025 heffen nog 113 van de 342 gemeenten deze belasting.<br><br><u>Concreet voorstel:</u> We stellen voor deze belasting niet te herinvoeren omdat we deze onlangs op basis van het coalitieakkoord hebben afgeschaft en de hondenbelasting als ouderwets wordt bestempeld. Herinvoering kost opstartkosten en de uitvoering perceptiekosten. Bovendien moeten onze inwoners niet te maken krijgen met jojobeleid.<br><br>**Reclamebelasting**<br>Vrijwel alle omliggende gemeenten kennen een reclamebelasting of een BIZ-bijdrage. Beide worden over het algemeen gebruikt om een ondernemersfonds te financieren. Wij hebben deze belasting per 2025 bij de invoering van een BIZ afgeschaft. De begrote opbrengst van de reclamebelasting in de gemeente Zevenaar was ongeveer € 100.000.<br><br>**Reinigingsheffing**<br>De reinigingsheffing kan worden ingevoerd om de kosten te dekken voor het ophalen van bedrijfsafval. De opbrengst mag maximaal 100% kostendekkend zijn.<br><br><u>Concreet voorstel:</u> We stellen voor deze heffing niet in te voeren omdat de gemeente Zevenaar geen bedrijfsafval ophaalt waardoor er geen belastingplichtigen zijn.<br><br>**Forensenbelasting**<br>De gemeente kan forensenbelasting heffen van natuurlijke personen die meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning aanhouden voor zichzelf of hun gezin in de gemeente zonder daar hun hoofdverblijf te hebben. Bij gemeubileerde woningen kan men denken aan tweede huizen, recreatiewoningen maar ook stacaravans of chalets. Over het algemeen wordt door gemeentelijke regelgevers een vrijstelling voor de |

| | |
|---|---|
| | forensenbelasting ingevoerd wanneer er eveneens een belastingplicht voor de toeristenbelasting is.<br><br>Concreet voorstel: We stellen voor deze belasting niet in te voeren vanwege een inschatting van een gering aantal belastingplichtigen en de samenloop met het heffen van toeristenbelasting.<br><br>**Lig-, kade- en havengeld**<br>Gemeenten kunnen havengeld heffen voor het gebruik van bijvoorbeeld waterwegen en havens. Maar ook voor het draaien van bruggen, het schutten van sluizen of het gebruik van kranen op de wal. Voor bijvoorbeeld het afmeren van passagiers- en cruiseschepen kan liggeld in rekening worden gebracht en voor bijvoorbeeld de overnachtingsplaatsen voor campers kan kadegeld worden geheven.<br><br>Concreet voorstel: We stellen voor op dit moment geen lig-, kade- en/of havengeld in te voeren. Een eventuele invoering heeft vanwege het specifieke karakter diepgaander onderzoek nodig naar de mogelijkheden, regeldruk, perceptiekosten en de financiële omvang voor de gemeente Zevenaar. NB in de gemeente Zevenaar wordt reeds toeristenbelasting geheven voor het tegen betaling aanbieden van overnachtingen op camperplaatsen.<br><br>**Vermakelijkhedenretributie**<br>Het is mogelijk een vermakelijkhedenretributie te heffen op het geven van vermakelijkheden waarbij gebruik wordt gemaakt van door of met medewerking van de gemeente tot stand gebrachte of gehouden voorzieningen of waarbij een bijzondere voorziening in de vorm van toezicht of anderszins van de zijde van het gemeentebestuur getroffen wordt. In de gemeente Zevenaar is deze retributie per 2023 afgeschaft. De begrote inkomsten waren € 30.000.<br><br>Concreet voorstel: We stellen voor deze retributie niet te herinvoeren omdat we deze onlangs op basis van het coalitieakkoord hebben afgeschaft. |
| | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | N.v.t. |

| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
|---|---|---|---|---|
| Verwachte besparing | | | | |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | | | | |

**Toelichting op financiële effecten**
N.v.t.

*Investeringen*
N.v.t.

## IV03 Parkeerbelasting

<table>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Domein</td><td>Dienstverlening en Bedrijfsvoering</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td>0 Bestuur en Ondersteuning</td></tr>
<tr><td>Taakveld</td><td>0.63 Parkeerbelasting</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Onderwerp voorstel</td><td>Verhogen tarieven parkeren op aangifte en met vergunning.</td></tr>
<tr><td>Voorstel inhoudelijk</td><td>Parkeren op aangifte<br>Wij hebben de parkeertarieven van Zevenaar vergeleken met gemeenten in de omgeving en gemeenten van vergelijkbare grootte. Het tarief van Zevenaar is € 1,00 per uur. Het tarief van vergelijkbare gemeenten varieert van € 1,30 tot € 3,40 per uur.<br><br>Wij stellen voor om het parkeertarief per 2026 met € 0,20 te verhogen en per 2028 nogmaals met € 0,20. De opbrengst per € 0,10 tariefsverhoging bedraagt ongeveer € 100.000.<br><br>Parkeervergunningen<br>Wij hebben de tarieven van de parkeervergunningen van Zevenaar vergeleken met gemeenten in de omgeving en gemeenten van vergelijkbare grootte. Hieruit blijkt dat wij de laagste tarieven hebben. Wij stellen voor de tarieven als volgt te verhogen:<br><table><tr><td rowspan="2">Soort vergunning</td><td colspan="2">Tarief in €</td></tr><tr><td>was</td><td>wordt</td></tr><tr><td>1e bewonersvergunning</td><td>gratis</td><td>30,00</td></tr><tr><td>2e bewonersvergunning</td><td>15,35</td><td>75,00</td></tr><tr><td>Bezoekersvergunning</td><td>15,35</td><td>75,00</td></tr><tr><td>Mantelzorgvergunning</td><td>15,35</td><td>15,35</td></tr><tr><td>Hulpdiensten</td><td>44,00</td><td>75,00</td></tr><tr><td>Garagevergunning Masiusplein:</td><td></td><td></td></tr><tr><td>1e bewonersvergunning</td><td>gratis</td><td>75,00</td></tr><tr><td>2e bewonersvergunning</td><td>15,35</td><td>150,00</td></tr></table>De parkeervergunningen in de parkeergarage Masiusplein zijn nu nog gelijk aan de gewone bewonersvergunningen. Wij denken dat een hoger tarief voor parkeren in de parkeergarage gerechtvaardigd is.<br><br>Iedere 10% extra verhoging levert ongeveer € 100.000 meer inkomsten op.</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Maatschappelijk effect bezuiniging</td><td>Parkeerders gaan meer belasting betalen. Wij verwachten geen significante verandering in het parkeergedrag.</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>

| | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|
| 1. Bezuinigingsbedrag Verhoging parkeertarief | € 200.000 | € 200.000 | € 400.000 | € 400.000 |
| • Verhoging tarief parkeervergunningen | € 100.000 | € 100.000 | € 100.000 | € 100.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 300.000** | **€ 300.000** | **€ 500.000** | **€ 500.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br><br>**Parkeervergunningen**<br>Bij het bepalen van het bezuinigingsbedrag hebben wij rekening gehouden met een geringe daling van het aantal parkeervergunningen na invoering van de hogere tarieven. | | | | |

## IV04 Huwelijken

| | |
|---|---|
| Domein | Dienstverlening en Bedrijfsvoering |
| Programma | 0 Bestuur en Ondersteuning |
| Taakveld | 0.2 Burgerzaken |
| | |
| Onderwerp voorstel | Verhogen leges huwelijken |
| Voorstel inhoudelijk | De legestabel mag maximaal 100% kostendekkend zijn. De huidige mate van kostendekkendheid komt voort uit de harmonisering van de belastingverordeningen bij de herindeling. Destijds was het uitgangspunt bij de leges het laagste tarief tussen de voormalige gemeente Rijnwaarden en gemeente Zevenaar te hanteren.<br><br>**Huwelijken**<br>Het kostendekkendheidspercentage van dit product is ongeveer 60%. Een kostendekkendheidspercentage naar 100% betekent een tariefsverhoging van € 373 naar € 588,80.<br><br>*Vergelijking omliggende gemeenten*<br>**Gemeente** / **Tarief**<br>**Doesburg** € 462,50<br>**Duiven** € 360<br>**Westervoort** € 360<br>**Montferland** € 494<br>**Rheden** € 548<br>**Zevenaar** € 373<br>**Gemiddeld** € 433<br><br>Wij stellen voor af te zien van 100% kostendekkendheid op dit product, maar het tarief te verhogen naar € 433. |
| | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Trouwen wordt duurder in de gemeente Zevenaar. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 10.400 | € 10.400 | € 10.400 | € 10.400 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 10.400** | **€ 10.400** | **€ 10.400** | **€ 10.400** |

**Toelichting op financiële effecten**
N.v.t.

*Investeringen*
N.v.t.

## IV05 Toeristenbelasting

| | |
|---|---|
| Domein | Dienstverlening en Bedrijfsvoering |
| Programma | 3 Economie en vrijetijdseconomie |
| Taakveld | 3.4 Toeristenbelasting |
| | |
| Onderwerp voorstel | Verhogen toeristenbelasting en invoeren tariefdifferentiatie. |
| Voorstel inhoudelijk | **Tariefsverhoging**<br>Het tarief in Zevenaar is sinds de herindeling € 1,05 per overnachting. Het gemiddelde tarief in Nederland is € 2,53 per overnachting. Een tariefsverhoging van € 0,10 per overnachting betekent een meeropbrengst van ongeveer € 38.000.<br><br>**Tariefdifferentiatie op basis van luxe**<br>Het is mogelijk een hoger tarief te heffen voor overnachtingen in accommodaties zoals hotels en B&B's etc. dan overnachtingen in mobiele kampeermiddelen zoals tenten, vouwwagens en caravans etc. Het huidige tarief is € 1,05 per overnachting. Een tariefsverhoging van € 0,50 invoeren voor genoemde accommodaties betekent een meeropbrengst van grofweg € 15.000.<br><br>**Arbeidsmigranten**<br>Gemeenten mogen onder de naam toeristenbelasting verblijfsbelastingen van uiteenlopende aard heffen, waaraan alle niet-ingezetenen die enigszins duurzaam in de gemeente verblijven kunnen worden onderworpen, zonder dat vereist is dat het verblijf in die gemeente voor toeristische doeleinden plaatsvindt. Voor het huisvesten van niet in de BRP ingeschreven arbeidsmigranten levert dit op basis van een grove inschatting € 90.000 per jaar op. Deze belasting mag de belastingplichtige doorbelasten aan de arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten hebben profijt van de voorzieningen in de gemeente, wat een voorargument is, maar deze groep mensen hebben over het algemeen niet de beste woon- en werkomstandigheden. Het Rijk zet in op registratie van de arbeidsmigranten in de BRP. Hiervoor is een wijziging van de wet Basisregistratie Personen nodig. Nu gebeurt de registratie alleen nog bij mensen die langer dan 4 maanden in Nederland verblijven. Als de gegevens van arbeidsmigranten die in Nederland wonen en werken in de BRP staan, dan kan de overheid meer voor hen doen. Bijvoorbeeld beter controleren of zij in veilige omstandigheden wonen. Na registratie in de BRP vervalt (afhankelijk van de manier van registreren) de belastingplicht voor de toeristenbelasting. Vanwege de ontwikkelingen en onzekerheden bij het Rijk adviseren we hier nu geen actie op te nemen.<br><br><u>Voorstel</u><br>We stellen voor om een tariefdifferentiatie en een geleidelijke tariefsverhoging door te voeren waarbij in 2029 het tarief voor een overnachting in een luxe accommodatie € 2,50 is en voor een overnachting in de overige accommodaties € 1,50.<br>De huidige opbrengst van de toeristenbelasting komt uitsluitend ten goede aan recreatie en toerisme. Deze maatregelen hebben pas effect wanneer de meeropbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. |
| | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Toeristen gaan meer belasting betalen. We verwachten niet dat de wijzigingen van invloed zijn op de toeristische aantrekkelijkheid van de gemeente en het aantal overnachtingen. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 62.000 | € 106.000 | € 150.000 | € 194.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 62.000** | **€ 106.000** | **€ 150.000** | **€ 194.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>N.v.t.<br><br>*Investeringen*<br>N.v.t. | | | | |

## IVo6 Gehandicaptenparkeerkaarten

<table>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Domein</td><td>Dienstverlening en Bedrijfsvoering</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td>0 Bestuur en Ondersteuning</td></tr>
<tr><td>Taakveld</td><td>0.2 Burgerzaken</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Onderwerp voorstel</td><td>Verhogen leges gehandicaptenparkeerkaarten</td></tr>
<tr><td>Voorstel inhoudelijk</td><td>De legestabel mag maximaal 100% kostendekkend zijn. De huidige mate van kostendekkendheid komt voort uit de harmonisering van de belastingverordeningen bij de herindeling. Destijds was het uitgangspunt bij de leges het laagste tarief tussen de voormalige gemeente Rijnwaarden en gemeente Zevenaar te hanteren.<br><br>Uit analyse blijkt dat we op dit product ongeveer € 73.000 aan kosten hebben en € 7.500 aan opbrengsten. Dit is een kostendekkendheidspercentage van ongeveer 10%. We brengen op basis van de huidige legestabel netto een bedrag van € 22,05 in rekening voor een gehandicaptenparkeerkaart en het product kost ons gemiddeld € 215.<br>Vergelijking Liemerse gemeenten
<table>
<tr><th>Gemeente</th><th>Normaal tarief</th><th>Verlengen</th></tr>
<tr><td>Duiven</td><td>€ 224</td><td></td></tr>
<tr><td>Westervoort</td><td>€ 224</td><td></td></tr>
<tr><td>Doesburg</td><td>€ 144</td><td>€ 105</td></tr>
<tr><td>Montferland</td><td>€ 184,10</td><td>€ 64</td></tr>
<tr><td>Rheden</td><td>€ 174,60</td><td></td></tr>
<tr><td>Zevenaar</td><td>€ 22,05</td><td></td></tr>
<tr><td>Gemiddeld</td><td>€ 162</td><td>€ 85</td></tr>
</table>
<u>Voorstel</u><br>We stellen voor af te zien van 100% kostendekkendheid op dit product, maar het tarief geleidelijk in vier jaar te verhogen naar € 100 voor een gehandicaptenparkeerkaart en een tarief voor het verlengen van een kaart in te voeren. Het tarief voor het verlengen wordt 50% van het normale tarief (dus € 50). Doorgaans is voor het verlengen geen medische keuring nodig wat naar onze mening een lager tarief rechtvaardigt. N.B. iedere € 10 extra verhoging levert ongeveer € 1.700 meer inkomsten op.</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Maatschappelijk effect bezuiniging</td><td>Een gehandicaptenparkeerkaart wordt duurder voor onze inwoners.</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>2026</td><td>2027</td><td>2028</td><td>2029</td></tr>
<tr><td>Verwachte besparing</td><td>€ 6.000</td><td>€ 13.000</td><td>€ 20.000</td><td>€ 27.000</td></tr>
<tr><td>Benodigde investering</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Verwacht effect</td><td>€ 6.000</td><td>€ 13.000</td><td>€ 20.000</td><td>€ 27.000</td></tr>
<tr><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td colspan="5">Toelichting op financiële effecten<br>N.v.t.</td></tr>
</table>

## IV07 Lijkbezorgingsrechten

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Dienstverlening en Bedrijfsvoering | | | |
| Programma | 7. Volksgezondheid en Milieu | | | |
| Taakveld | 7.5 Begraafplaatsen en crematoria | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verhogen lijkbezorgingsrechten | | | |
| Voorstel inhoudelijk | De verordening lijkbezorgingsrechten heeft een kostendekkendheidspercentage van ongeveer 26%. Verhoging naar 100% betekent een forse tariefsverhoging, hetgeen ongetwijfeld leidt tot uitwijkgedrag. Wij hebben onze tarieven vergeleken met omliggende gemeenten om te beoordelen of er redelijkheid is voor tariefsverhoging en daarmee verhoging van het kostendekkendheidspercentage.<br><br>De tarieven van omliggende gemeenten lopen nogal uiteen. De tarieven zijn in Duiven en Westervoort lager en in Doesburg en Montferland hoger.<br>We stellen voor af te zien van 100% kostendekkendheid, maar de tarieven met 10% te verhogen. Een verhoging van 10% betekent een meeropbrengst van ongeveer € 13.000. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Onze inwoners gaan meer betalen. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 13.000 | € 13.000 | € 13.000 | € 13.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 13.000** | **€ 13.000** | **€ 13.000** | **€ 13.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>N.v.t.<br><br>*Investeringen*<br>N.v.t. | | | | |

## IVo8 Rioolheffing

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Domein | Dienstverlening en Bedrijfsvoering | | | |
| Programma | 7 Volksgezondheid en milieu | | | |
| Taakveld | 7.2 Rioolheffing | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verhogen rioolheffing | | | |
| Voorstel inhoudelijk | De rioolheffing is reeds 100% kostendekkend. De commissie BBV heeft echter in 2024 een uitspraak gedaan dat BTW over investeringen in de rioolheffing mogen worden opgenomen. Tot nu toe hebben wij deze BTW niet in de heffing opgenomen. Dit betekent dat de heffing verhoogd kan worden. De opbrengst komt ten goede van de algemene middelen.<br>Op basis van een gemiddelde investering van € 4 miljoen per jaar (komende 20 jaar) kan een bedrag van maximaal € 840.000 extra aan BTW in de rioolheffing worden opgenomen.<br><br>**Rioolheffing woningen:**<br>-Een tariefsverhoging van 1% betekent een meeropbrengst van € 45.000 per jaar.<br>Een verhoging van 1% is gemiddeld € 2,45 per jaar voor een meerpersoonshuishouden en € 1,71 per jaar voor een eenpersoonshuishouden.<br><br>**Rioolheffing bedrijven:**<br>-Een tariefsverhoging van 1% betekent een meeropbrengst van € 6.000 per jaar.<br>Een verhoging van 1% is gemiddeld € 2,19 per jaar voor een bedrijf.<br><br>Wij stellen voor om de rioolheffing gedurende 4 jaar met jaarlijks 4% te verhogen. Daarmee komt Zevenaar op een tarief van € 284,00. Een stijging van € 41,00 per huishouden. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Inwoners en bedrijven gaan meer rioolheffing betalen. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 204.000 | € 408.000 | € 612.000 | € 816.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 204.000** | **€ 408.000** | **€ 612.000** | **€ 816.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>N.v.t.<br><br>*Investeringen*<br>N.v.t. | | | | |

## IV09 Omgevingsleges

| | |
|---|---|
| Domein | Dienstverlening en Bedrijfsvoering |
| Programma | 8 Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke vernieuwing |
| Taakveld | 8.3 Wonen en bouwen |
| | |
| Onderwerp voorstel | Verhogen leges |
| Voorstel inhoudelijk | De legestabel mag maximaal 100% kostendekkend zijn. De huidige mate van kostendekkendheid komt voort uit de harmonisering van de belastingverordeningen bij de herindeling. Destijds was het uitgangspunt bij de leges het laagste tarief tussen de voormalige gemeente Rijnwaarden en gemeente Zevenaar hanteren.<br><br>**Omgevingswet**<br>De kosten en opbrengsten zijn ingeschat op basis van actuele data. Hierbij is gebruik gemaakt van het Handhavingsuitvoeringsplan. Uit de analyse blijkt dat we ongeveer € 1.747.000 aan kosten hebben en € 1.049.000 aan opbrengsten. Dit is een kostendekkendheidspercentage van 60%. Een kostendekkendheid van 100% betekent een tariefstijging van 66%. Als voorbeeld: de huidige leges voor een vergunning op basis van een bouwsom van € 170.000 is € 4.640. Een stijging van 66% betekent een legesbedrag van € 7.702. Uit onderzoek van Vereniging Eigen Huis in 2023 hanteren de omliggende gemeenten een gemiddeld tarief van € 5.672 voor de als voorbeeld genoemde dienstverlening.<br><br>Voorstel<br>We stellen voor af te zien van 100% kostendekkendheid op dit product, maar de verschillende tarieven die betrekking hebben op de omgevingswet met gemiddeld 22% te laten stijgen waardoor de gemeente Zevenaar ongeveer het gemiddelde tarief heeft van de vergelijkingsgemeenten. Dit betekent een opbrengstverhoging van € 233.000.<br><br>De huidige tarieven zijn gebaseerd op een inschatting van de werkwijze na de invoering van de omgevingswet. Inmiddels wordt steeds meer duidelijk wat de komst van deze wet inhoudt voor de werkprocessen. Deze werkprocessen worden herzien en wij doen aan uw raad bij de legesverordening 2026 een gedetailleerd voorstel over de tarieven. Met de tarieven kan beleidsmatig gestuurd worden in de werkprocessen. |
| | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | De dienstverlening aan de inwoner van Zevenaar wordt duurder op genoemde onderdelen. |

| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
|---|---|---|---|---|
| Verwachte besparing | € 233.000 | € 233.000 | € 233.000 | € 233.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 233.000** | **€ 233.000** | **€ 233.000** | **€ 233.000** |

**Toelichting op financiële effecten**
N.v.t.

*Investeringen*
N.v.t.

# Bijlage 5. Niet gehonoreerde maatregelen

| Nr | PR | Omschrijving | Toelichting | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Financieel technische maatregelen** | | | | | | | |
| FT5 | 5 | Sportbeleid | Budget combinatiefunctionarissen koppelen aan SPUK | 0 | 147.000 | 147.000 | 147.000 |
| **Beleidsmatige aanpassingen** | | | | | | | |
| BA2 | 2 | Verkeer en vervoer | Verlagen budget wegen | 100.000 | 100.000 | 100.000 | 100.000 |
| BA3 | 5 | Openbaar groen en (openlucht) recreatie | Verlagen budget groenonderhoud | 0 | 0 | 125.000 | 125.000 |
| BA5 | 5 | Openbaar groen en (openlucht) recreatie | Budget VTE verlagen op basis realisatie 2024 | 31.000 | 31.000 | 31.000 | 31.000 |
| BA6 | 6 | Samenkracht en burgerparticipatie | Verlagen van begroting mantelzorgwaardering | 0 | 25.000 | 50.000 | 50.000 |
| BA8 | 6 | Samenkracht en burgerparticipatie | Verlagen budget burgerinitiatieven (aanvullend Zevenaar Doet) | 0 | 0 | 0 | 0 |
| BA12 | 6 | Inkomensregelingen | Verlagen budget collectieve zorgverzekering | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Inkomstenverhogende maatregelen** | | | | | | | |
| IV1 | 0 | OZB-woningen | Verhoging OZB met percentages (1% = 150k voor hele OZB) | 0 | 0 | 0 | 0 |
| IV2 | 0 | OZB-niet woningen | Verhoging OZB met percentages (1% = 150k voor hele OZB) | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | | | **131.000** | **303.000** | **453.000** | **453.000** |

## BA02 Verlagen budget wegen

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Maatregelnummer | BA2 | | | |
| Domein | Fysiek domein | | | |
| Programma | Programma 2 | | | |
| Taakveld | Verkeer en vervoer | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlaging budget onderhoud wegen | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Voorgesteld wordt om het bedrag voor wegenonderhoud structureel met €100.000 te verlagen waardoor dit een besparing oplevert.<br><br>Vanaf 2026 jaar wordt er jaarlijks rond de € 1,75 miljoen uitgegeven voor het groot onderhoud van wegen. Voor dit budget moet het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau uit het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) worden gerealiseerd. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | De budgetten zijn vastgesteld om te kunnen voldoen aan het vastgestelde onderhoudsniveau. Door deze besparing is de kans aanwezig dat hier niet meer aan kan worden voldaan. Dat kan een aantal gevolgen hebben. De belangrijkste daarvan is het risico op kapitaalverlies omdat door uitstel van onderhoud er meer incidenteel onderhoud moet worden gedaan en het de degeneratie van wegen versnelt. Uiteindelijk onderhoud valt daardoor duurder uit.<br>Het aanzien van de wegen en daarmee de buitenruimte verslechtert hierdoor. Daarnaast verwachten we meer klachten van inwoners en meer claims als gevolg van ongelukken veroorzaakt door slecht wegdek en trottoirs. Dat zal extra ambtelijke capaciteit vragen die op dit moment al krap bezet is.<br>In de praktijk kan het daardoor zijn dat deze besparing tot een kostenverhoging gaat leiden. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 100.000 | € 100.000 | € 100.000 | € 100.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 100.000** | **€ 100.000** | **€ 100.000** | **€ 100.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>We starten vanaf 2026 met de besparing. Het betreft een besparing van structureel 5,5 % van het budget. Omdat wegen worden gekapitaliseerd op 40 jaar betekent dit een vermindering van het investeringsbudget totaal €4 miljoen. | | | | |

## BA03 Verlagen budget groen

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Maatregelnummer | BA3 | | | |
| Domein | Fysiek domein | | | |
| Programma | 5 | | | |
| Taakveld | Openbaar groen en (openlucht) recreatie | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Verlaging budget groenonderhoud | | | |
| Voorstel inhoudelijk | Voorgesteld wordt om het bedrag voor groenonderhoud structureel met €125.000 te verlagen, waardoor dit een besparing oplevert.<br><br>Jaarlijks wordt er rond de €4,8 miljoen uitgegeven aan het onderhoud van het openbaar groen. Voor dit budget moet het groen worden onderhouden op basis van de door de raad vastgestelde niveau van onderhoud uit het Integraal Beheersplan Openbare Ruimte IBOR. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | De budgetten zijn vastgesteld om te kunnen voldoen aan het vastgestelde onderhoudsniveau. We moeten nu al constateren dat met de huidige middelen de vastgestelde kwaliteit niet volledig wordt gehaald. Door deze besparing kan hier helemaal niet meer aan worden voldaan. Dat heeft grote gevolgen. De belangrijkste daarvan is dat het onderhoud uiteindelijk extra inspanningen vraagt vanwege het niet regelmatig onderhouden van het groen. Woekeronkruiden worden niet meer voldoende bestreden. Beplanting moet eerder vervangen worden. Maaien duurt extra lang, er moet meer gras worden opgeruimd en er ontstaat meer troep op straat omdat er niet regelmatig wordt opgeruimd. De buitenruimte ziet er minder verzorgd uit, waardoor er meer klachten door inwoners worden gemeld. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 0 | € 0 | € 125.000 | € 125.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 0** | **€ 0** | **€ 125.000** | **€ 125.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>We starten vanaf 2028 met de besparing. Het betreft een besparing van structureel ongeveer 2,5%. | | | | |

## BA05 Verlagen budget VTE

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Maatregelnummer | BA5 | | | |
| Domein | Fysiek domein | | | |
| Programma | Programma 3 | | | |
| Taakveld | Openbaar groen en (openlucht) recreatie | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Ontkoppelen budget Toeristenbelasting en inzet Vrijetijdseconomie | | | |
| Voorstel inhoudelijk | We stellen voor om de uitgaven voor VTE te maximeren op jaarlijks €350.500,- waarbinnen de ambities op het gebied van VTE de komende jaren gerealiseerd moeten worden.<br><br>De raad heeft in 2022 besloten dat de inkomsten van de toeristenbelasting volledig ten goede moeten komen aan het betreffende werkveld. Hierdoor is jaarlijks een bedrag van €381.500 beschikbaar waarvoor jaarlijks een uitvoeringsprogramma wordt opgesteld die bijdraagt aan de realisatie van het in 2019 vastgestelde beleidskader VTE 2030. In 2024 is een bedrag van €291.000 uitgegeven.<br><br>Voor 2025 zijn de begrote uitgaven €381.500,- dit sluit aan bij de opbrengsten toeristenbelasting. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | De mogelijkheid bestaat vooral dat we onze eigen ambities uit het beleidskader VTE 2030 of ambities die we in samenwerking met andere partijen willen realiseren, minder of later kunnen worden gerealiseerd. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 31.000 | € 31.000 | € 31.000 | € 31.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 31.000** | **€ 31.000** | **€ 31.000** | **€ 31.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>De voorgestelde maximalisering van het budget voor VTE staat los van de extra opbrengsten door het verhogen van de toeristenbelasting die wordt voorgesteld. | | | | |

## BA06 Mantelzorgwaardering

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | BA6 | | | |
| Domein | Sociaal Domein | | | |
| Programma | Samenkracht en Burgerparticipatie | | | |
| Taakveld | 17 - Mantelzorgwaardering | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Heroverwegen individuele waardering mantelzorgers | | | |
| Voorstel inhoudelijk | De gemeenteraad heeft extra budget opgenomen in de begroting, voortkomend uit het coalitieakkoord. Doel van dit budget is om aanvullend op bestaande mantelzorgondersteuning, mantelzorgers een individuele waardering te geven: het mantelzorgcompliment. Een compliment is op grond van de Wmo 2015 wettelijk verplicht. De vorm en omvang hiervan kan heroverwogen worden. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | In de visie sociaal domein staat het grote belang van mantelzorg en een adequate ondersteuning beschreven. Mantelzorgers waarderen de cadeaubon en het aanbod van een aantal activiteiten. Hierbij is het samenkomen en ontmoeten belangrijk. Het is een blijk van waardering vanuit de gemeente. Het afschaffen van de individuele waardering werkt demotiverend en vergroot de kwetsbaarheid van mantelzorgers. Bedrijfsmatige consequenties zijn er voor de uitvoeringsorganisatie in deze. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 0 | € 25.000 | € 50.000 | € 50.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 0** | **€ 25.000** | **€ 50.000** | **€ 50.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>De huidige vorm en omvang van mantelzorgwaardering is relatief nieuw en zit nog in de opbouwende fase. Daardoor is er enige ruimte in het beschikbare budget. Met deze invulling wordt dat verschil afgeroomd en moet vanaf 2028 worden afgeschaald. | | | | |

## FT05 Sportbeleid combinatiefunctionarissen

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| Maatregel | FT5 | | | |
| Domein | Sociaal Domein | | | |
| Programma | 5 | | | |
| Taakveld | 5.1 | | | |
| | | | | |
| Onderwerp voorstel | Budget in begroting combinatiefunctionarissen koppelen aan SPUK | | | |
| Voorstel inhoudelijk | De gemeentelijke cofinanciering ten behoeve van de combinatiefunctionarissen te schrappen en enkel gebruik te maken van de door het Rijk verstrekte bijdrage. | | | |
| | | | | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | De bezuiniging op zich heeft geen maatschappelijk effect, aangezien dit alleen de gemeentelijke cofinanciering betreft. Indien het echter niet lukt om de cofinanciering uit andere bronnen te halen heeft dit wel een negatief effect. In dat geval is er namelijk minder budget beschikbaar voor de uitvoering van het sport- en gezondheidsbeleid. Tevens bestaat het risico dat het Rijk in dat geval zal korten op het verstrekte bedrag, waardoor er nog minder budget aanwezig is voor de uitvoering. | | | |
| | | | | |
| | **2026** | **2027** | **2028** | **2029** |
| Verwachte besparing | € 0 | € 147.000 | € 147.000 | € 147.000 |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | **€ 0** | **€ 147.000** | **€ 147.000** | **€ 147.000** |
| | | | | |
| **Toelichting op financiële effecten**<br>In de SPUK-regeling Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), waarvan deze regeling onderdeel uitmaakt, is opgenomen dat voor dit project een cofinanciering vereist is. De Rijksbijdrage geldt daarbij als 40% van het totaalbedrag; er dient derhalve 60% cofinanciering plaats te vinden. Indien de gemeente kort op haar eigen bijdrage aan deze cofinanciering, zal deze door een andere organisatie bijgedragen moeten worden. Indien dit niet lukt, zal door het Rijk gekort worden op de reeds verstrekte SPUK-uitkering. Het is daarbij nog maar de vraag of het voor Ataro B.V. mogelijk is om dit bedrag uit de markt op te halen. Ook moet worden opgemerkt dat onduidelijk is of het bezuinigen op deze werkzaamheden leidt tot ontslagen bij Ataro B.V. en daaraan gekoppelde extra kosten. | | | | |

## IV01 en 2 OZB

| | |
|---|---|
| Domein | Dienstverlening en Bedrijfsvoering |
| Programma | 0. Bestuur en Ondersteuning |
| Taakveld | 0.61 en 0.62 Onroerendezaakbelastingen |
| | |
| Onderwerp voorstel | Verhogen OZB |
| Voorstel inhoudelijk | Uw gemeenteraad is vrij om de OZB te verhogen. De OZB is een algemene belasting en de opbrengst mag daarom eveneens vrij besteed worden. Deze vloeit in de algemene middelen. De jaarlijkse OZB-opbrengst is 15 miljoen. Een OZB-stijging van 1% betekent een meeropbrengst van € 150.000 (€ 90.000 OZB woningen en € 60.000 OZB niet-woningen) en een verhoging van de belastingaanslag voor de inwoner van gemiddeld € 5,12. Een gemiddelde voor niet-woningen is niet representatief vanwege de grote verschillen in de hoogte van de WOZ-waarde.<br><br>*Vergelijking Liemerse gemeenten 2024 op basis van de lokale lastenmeter* |

| Gemeente | Woningen |
|---|---|
| **Duiven** | € 415,15 |
| **Westervoort** | € 552,68 |
| **Doesburg** | € 445,42 |
| **Rheden** | € 473,33 |
| **Montferland** | € 418,04 |
| **Zevenaar** | € 512,51 |
| **Gemiddeld** | € 469,52 |

| | |
|---|---|
| | |
| Maatschappelijk effect bezuiniging | Een belastingverhoging heeft financiële gevolgen voor onze inwoners. |
| | |

| | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|
| Verwachte besparing | | | | |
| Benodigde investering | | | | |
| **Verwacht effect** | | | | |

**Toelichting op financiële effecten**
N.v.t.

*Investeringen*
*N.v.t.*